

gemeente
Barneveld

Memo

Datum:
18 juni 2024

Onderwerp: EnergieWEB: Contractering lokale duurzame opwek

Ter attentie van: De raad

Afzender: College van burgemeester en wethouders

Inleiding

Onder de naam EnergieWEB wordt met de gemeenten Wageningen, Ede en Scherpenzeel samengewerkt om invulling te geven aan een duurzame energievoorziening. Voor de inkoop van elektriciteit zijn deze gemeenten per 1 januari 2024 overgestapt op het 'lokale zelfleveringsmodel'. Als gemeente zorgen we er op deze manier voor dat we zo veel als mogelijk voor ons eigen gebruik lokaal duurzaam opgewekte stroom benutten. We contracteren lokale opwekfaciliteiten en de manier waarop we dat gedaan hebben is uniek in Nederland.

Lokale opwek, lokaal gebruik

De basisgedachte van het 'lokale zelfleveringsmodel' is dat lokaal opgewekte stroom ook lokaal gebruikt wordt. We gebruiken niet alleen de stroom die we zelf opwekken op onze gemeentelijke gebouwen, maar ook stroom die door andere lokale partijen duurzaam wordt opgewekt. Voorwaarde voor het afnemen van deze lokale stroom is dat dit alleen kan als er sprake is van gelijktijdigheid tussen onze vraag en aanbod. Met EnergieWEB kopen we nu voor al onze gemeentelijke aansluitingen rechtstreeks stroom in van lokale duurzame opweklocaties. Deze stroom wordt dus alleen afgenomen op het moment dat we deze direct kunnen gebruiken. En op het moment dat er niet genoeg stroom opgewekt wordt, kopen we het aanvullende deel automatisch in op de dagmarkt. Zo blijven we verzekerd van onze stroomvoorziening.

Uniek inkooptraject

Om deze stroom lokaal in te kopen is onlangs een unieke en succesvolle aanbesteding afgerond. Op deze manier lokale stroom inkopen is nog niet eerder in Nederland gedaan. Als regio zijn we hierin een koploper waar andere gemeenten vol interesse naar kijken.

Deze bijzondere aanbesteding heeft een mooi eerste resultaat opgeleverd, want we hebben met 3 lokale organisaties met duurzame opwekfaciliteiten een contract afgesloten. Het betreft op dit moment al 9 verschillende opweklocaties, allemaal zon (bij elkaar wel 4 voetbalvelden aan zonnepanelen). Door sommige partijen wordt bovendien gewerkt aan

uitbreiding, waarbij naast zon ook de opwek met kleine windmolens de aandacht heeft.

De verwachting is dat deze partijen over een heel jaar genomen kunnen voorzien in gemiddeld 20% van onze totale elektriciteitsvraag (van meer dan 12,5 GWh). Het gaat hierbij om bijvoorbeeld stroom voor alle gemeentelijke gebouwen, het opladen van elektrische auto's en fietsen, maar ook voor de verkeerslichten.

Belangrijk om hierbij te vermelden is dat meer dan 35% van ons gezamenlijke gebruik voortkomt uit alle straatverlichting (dit gebruik valt niet samen met de opwek door zon).

Gelijktijdigheid

Met de gecontracteerde partijen samen wordt bekeken hoe we de gelijktijdigheid nog verder kunnen vergroten, zodat we nog meer lokaal opgewekte duurzame stroom kunnen gebruiken. Dit doen we onder andere door te kijken naar het aanpassen van ons gebruik, zodat dit beter past bij de gecontracteerde opwek. Maar de mogelijkheden hiervoor zijn slechts beperkt. En aan de zijde van de opwekfaciliteiten zijn de mogelijkheden om de opwek aan te passen aan ons gebruik nog kleiner. Om die reden zetten we ook in op toekomstig gebruik van opslagfaciliteiten. Daarmee kan de levering van lokaal duurzame opgewekte stroom verschoven worden naar de momenten waarop er nog behoefte is, zoals de avond en nacht.

Hoe meer we op deze manier samen met de contractpartners de gelijktijdigheid weten te vergroten, hoe gunstiger dat is voor zowel de opwekkers als gemeenten, omdat er zo meer duurzame stroom afgenomen kan worden. Het vergroten van de lokale gelijktijdigheid kan ook het aandeel opgewekte stroom dat het hogere stroom net op gaat verminderen, wat enige bijdrage kan leveren aan het beperken van netcongestie.

Uitbreiding opwekfaciliteiten

De ambitie is om door te groeien naar 100% lokaal opgewekte duurzame energie. Om ook in ons resterende gebruik te voorzien zal vaker een dergelijke aanbesteding worden gedaan. De verwachting is dat volgend jaar een volgend traject zal worden opgestart. Zo bieden we lokale opwekfaciliteiten telkens de kans om ook hun duurzaam opgewekte stroom lokaal te verkopen, al dan niet middels tussentijdse opslag. Door een vaste prijs te bieden voor een langere periode (maximaal 15 jaar) is het voor energieopwekkers beter mogelijk om de investering voor uitbreiding van extra opwek rond te krijgen. En als het nodig blijkt zijn er vanuit EnergieWEB ook nog aanvullende subsidiemogelijkheden om de onrendabele top af te dekken. Zo draagt EnergieWEB bij aan de ontwikkeling van meer duurzame energie in de regio.

Een belangrijke uitdaging is de nieuw te contracteren opwek zoveel mogelijk te laten aansluiten bij het gebruik dat nog niet afgedekt is. Vrijwel alle opwek komt nu van zonnepanelen, maar die opwek is niet continu. Zo wordt er in de winter minder en in de nacht helemaal geen stroom opgewekt. Terwijl het gebruik van de gemeenten juist op die momenten hoger is (bijvoorbeeld vanwege alle straatverlichting). Dit kan ondervangen worden door meer te richten op andere bronnen en de opslag van energie, zodat deze op een later moment gebruikt kan worden.

Belang voor de energietransitie

Op deze manier zetten we een bijzondere stap in het bereiken van onze duurzaamheidsambities en het vergroenen van onze organisatie. Zo leveren we een bijdrage aan de energietransitie, want deze nieuwe energiebronnen zijn nodig door de afbouw van het gebruik van fossiele energiebronnen (zoals kolen en gas) en de ambitie om minder CO2 uit te

stoten. Doordat we elektriciteit van lokale opweklocaties kopen ondersteunen we de ontwikkeling van meer duurzame elektriciteit in de regio en worden we ook minder afhankelijk van bijvoorbeeld energie uit het buitenland.

Meer informatie is te vinden op de gemeenschappelijke pagina www.ede.nl/energieweb. Hier staan ook 2 korte filmpjes die uitleg geven over de werkwijze van EnergieWEB en hoe er ingezet wordt op lokale duurzame opwek